

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Szerkesztő- és kiadóhivatal:
K.-Vásárhelyt a könyv-
nyomdában, Csik-Szeredán
T. Nagy Imre szerkesztő
lakásán.

Megjelenik: vasárnap, kedden, csütörtök-
kén és szombaton.
Előfizetési díj: egy évre 6 frt, fél évre 3 frt,
negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára helyben 3 kr.

Hirdetések és nyílt-terek
árszabály szerint felvétet-
nek a kiadóhivatalban
Cs.-Szeredán és Kézdi-Vá-
sárhelyt.

Előfizetési felhívás.

Az 1881. december 18 án kelt s kiosztott felhívás értelmében előfizetést nyitunk a „Székelyföld” című közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 4-szer megjelenő hirlapra, a következő árakkal:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba és pedig K.-Vásárhelyt a nyomdába, vagy Csik-Szeredába T. Nagy Imréhez küldendők, vidékről legezélszerűben postautalvánnyal.

K.-Vásárhelyt, 1882. január 1.

A „Székelyföld” kiadó hivatala.

Táviratok.

— Magyar távirati iroda Budapestén. —

Ujvidék, jan. 14. A megüresedett püspökségre Petrovics archimandritát emlegetik. A patriarcha beiktatásánál Stojkovics, Zsivkovics Kengyelacz segédkeznek. Maximovics, Polit, Miletics interpellatióra készülnek a kinevezés miatt.

Kassa, jan. 14. A szomolnokai kénkovagbánya meggyuladásánál felmerült milliónyi károkról szóló hír valótlan.

Budapest, jan. 14. Az időjelző intézet észleletei szerint közepes derült időjárás várható, éjjeli fagygyal.

Mi ujság?

A képviselő-ház január 11-én tartott ülésén Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter benyújtott két törvényjavaslatot. Az egyik a köolajvám felemeléséről és az ásványolaj adóról; a másik az 1871. XLII. t. cz. 9. §-ának magyarázatáról szól.

Beadott továbbá egy jelentést az erdélyi evangélikai-reformata egyházkerülettel kötött egyezségről.

A benyújtott két törvényjavaslat előzetes tárgyalás végett a pénzügyi bizottsághoz utasított, a benyújtott jelentés pedig a pénzügyi és igazságügyi bizottsághoz.

Tisza Kálmán miniszterelnök benyújtotta jelentése az országnak az 1877. év második felére, ugy szintén az 1878. évre vonatkozó közegészségügyi viszonyairól.

Minthogy e jelentés igen érdekes statisztikai adatokat tartalmaz, mint önálló könyv fog kinyomtatni.

Pauler Tivadar igazságügyminiszter benyújtott két törvényjavaslatot, u. m. a gyámsági és gondnoksági ügyekről szóló 1877. XX-ik t. czikk némely intézkedéseinek módosításáról és pótlásáról, továbbá az uzoráról és káros hitelügyletekről.

E két törvényjavaslat előzetes tárgyalás végett az igazságügyi bizottsághoz utasított.

*

A féléhivatalos Bud. Corr. írja: Hogy a véd-törvénynek a Krivosciában és a Herczegovinában küszöbön álló szigorú végrehajtása alkalmával, nagyobb mérvű zavargások esetleges kitörésének biztosan eleje vették és déli Dalmáciában rendes viszonyok létesítenek, a Bécsben legutóbb végbement közös miniszteri értekezleten elhatározták, hogy a Krivosciában és a Herczegovinában megfélelő csapatok helyeztessenek el. Az igénybe vett haderő egyelőre összesen 8000 főre rug. — Miután a csapatok csak menetelési pótlékot kapnak s különös nagy költségek sem löszere, sem élelmezési célokra szükségeseeknek nem mutatkoznak, másrészt pedig a költségek egyrészét a bel közigazgatási kiadások keretén belől az osztrák kormánynak kell fedeznie: a kiadások aránylag csekély összeggel vannak előirányozva s ennél fogva jelenleg nem is látszik indokoltnak külön rendkívüli hitelt venni igénybe. Természetes, hogy abban a pillanatban, mihielyt a kormányoknak jelentékenyebb összegekről kellene gondoskodniuk, azok haladéktalanul az egyetlen illetékes forumhoz, a delegációhoz — a melyeknek mandátuma a parlamenti üléstartamok lejártáig érvényes — fognának indokolt előterjesztésükkel fordulni.

*

Cseh Edé, királyi biztos, ki két napig Budapesten időzött, vissza utazott Karloczára. — A szerb egyházi kongresszus legközelebbi ülése f. hó 18-án, legkésőbb 20-án megy végbe.

*

Heincz heidelbergi tanártól legközelebb röpirat jelenik meg, melynek czime: Hungarica, vádirat a magyarság ellen.

*

Kossuth Lajos iratainak III-ik kötete a kéziratok már megérkeztek az Athenaeum nyomdájába. A márciusban megjelenendő kötet tartalmazni fogja: a bankjegy-pórt aktáival együtt, melyben Ferencz József, mint osztrák császár, volt a felperes s Kossuth Lajos, mint Magyarország kormányzója, az alperes s melyet Londonban az angol nemzet leghíresebb jogásza folytatott. Továbbá gróf Teleki László halálának körülményeit; kitűnő világításba helyezvén Telekit, mint olyant, ki nem esett kétségbe a nemzet ügye felett. Tartalmazni fog nagy tanulmányt az októberi diplomáról, a varsói értekezletről s más ismeretlen diplomatiai okmányokat.

Kézdi-Vásárhely, 1882. január 12.

A város jövedelmeinek czélszerű felhasználását a rendszertelen pénzkezelés nagy mértékben akadályozza.

Most valamennyi tisztviselő pénztárnok kisebb-nagyobb mértékben, sőt néha még a város-szolgák is felhasználnak pénzek felvételére és nyugtatóványozására.

Legkevésbé sem akarunk senkit hűtlen kezeléssel vádolni, sőt azon meggyőződésünknek, hogy mindenki beszámol koronként az általa kezelt pénzeiről, kifejezést adunk.

Ámde a rendszeres pénzkezelés ezen állapotot nem tűri meg, mert azon minden mellétekinteten uralkodó általános elv, hogy a pénztári állapot bármikor tisztán áttekinthető legyen, így kétségkívül meg nem valósítható.

Már pedig, ha nem tudhatjuk bármelyik perczben is, hogy mikép állunk, észszerű gazdálkodásról nem is

szólhatunk s ki leszünk téve mindig esetleges meglepetéseknek.

Ily módon nem teljesítheti gyakran a város kötelezettségeit, nem fizetheti pontosan hivatalnokait, adóit stb. A chaos mindennap nő, míg egyszer elmerülünk benne.

Oda kell törekednünk, hogy e város mindennemű kötelezettségeit a legnagyobb szigorúsággal, pontosan teljesíthesse.

Erre pedig legelső és legfőbb kellék a rendszeres pénzkezelés.

A míg ez hiányzik, addig minden egyéb munkánk hiába való.

A rendszeres pénzkezelés elérhető lesz, ha pénzt egyedül az erre hivatott pénztáros vesz át és ad ki s attól a többi tisztviselők határozottan őrizkednek.

Természetes, hogy a városi pénztáros azt csak kellő munkaerő segítségével végezheti.

A munkaerővel nem szabad fukarkodnunk, mert a nagyobb kiadást a rendszeres pénzkezelés előnyei sokszorosan fogják fedezni.

Pénztárt ellenőr nélkül ugy is alig lehet képzelni. Állítson tehát a város a pénztárnok mellé egy ellenőrt s a kellő munkaerő mindjárt nem fog hiányozni.

Akkor a város is megkövetelheti a szigorú pontossággal keresztülvitt rendszeres pénzkezelést.

Addig azonban minden ebbeli kívánság csak pium desiderium marad.

Ezekben elmondottuk mindazt, legalább nagyjában, ami véleményünk szerint a város, mint erkölcsi testület, anyagi viszonyainak rendezésére egyelőre szükségesnek látszik.

Mindenféle.

— Csikmegye adózási viszonyai. A megyei közigazgatási bizottságnak f. évi január hó 9-én tartott ülésében

áldozata lett, de annál inkább a nagynénit és gaz czinkosát. Elhatároztam Leonorát nőül venni s gyalázatát megboszolni.

Este lett s én dobogó szívvél indulék Leonorához. Az ismert szoba ajtaján belépve, üresen találtam. Elhatároztam bevárni Leonorát s egy székre ülék. E perczben lassu sohaj ütö meg füleimet. Arra felé indultam, merről a hangok jöttek. Az ágy függőnyeit félre vonva, Leonorát pillantám meg halotthalvány arcczal. Nagy erőfeszítéssel emelkedett fel az ágyról s kezemet megragadva, suttagá:

— Meghalok, mert nem élhettem nélküled; nőd meg nem lehettem, mert nem akartalak megcsalni. Jer, csókolj meg még egyszer s most már egészen a tied vagyok ...

Atkarolta nyakamat s szenvedélyesen megcsókolott. Nem sokára érzem, hogy karjai lankadnak; egy végső sohaj, s Leonora, e drága, nemes lélek, meg volt halva ...

Iszonyodva kiáltottam fel, a mint egy kis tör maroklatát pillantám meg keblén. Kiáltásomra siető léptek közeledését hallám. Visszafordultam s a nagynénit láttam ijedt arcczal előttem állani. Dühöm határtalan lett, a mint e gyalázatos nőt megpillantám.

— Ime, asszonyom, az ön műve! — kiáltám harag-

A „Székelyföld“ tárczája.

A kastély titka.

(Beszély.) -

Irta D. J.

(Vége.)

Hogy a nagynéni diadala még teljesebb s az én gyalázatam még nagyobb legyen: anya levék. A gyalázat gyermeke meghalt s én nagynénimmal együtt egy távol eső faluba költözém. Itt ismertelek és szerettelek meg téged. Sokat küzdöttem e szerelem ellen, de az annál inkább erőt vett rajtam. Tudtam, hogy e viszonyoknak jövője nincs és nem lehet, és én mégis önfeláldozóan engedtem át magamat a jelen boldogságának, mert nem volt erőm e boldogító érzelmet leküzdeni. Nagynéném váltig unszolt, hogy hallgassak és legyek nőd, de én jobban szerettelek, mint hogy életedet megmérgezzem. A kötelesség végre győzött s én halállal szívenben távoztam, hogy többé soha se lássalak.

Ez az én titkom és most jer, a tied vagyok!

Leonora.

A levél kihullott kezeimből s megsemmisülten tánortortam hátra. Tehát e bájos leánykának ily pokoli cselszövény áldozatává kelle lennie, és nem akadt az égnek egy villama, mely lesújtotta volna a gonosztevéket. Leonorát nem vádolhatám, mert hisz ő erőszak

a kir. adófelügyelő által beterjesztett jelentés szerint Csikmegyében az 1881. évben előíratott összesen 238 ezer 391 frt 72¹/₂ kr. egyenes adó és ebből az év végén adóhátralék csak 2158 frt 10 kr. maradt. Hadmenetességi díj előírva volt 23.545 frt 96 kr; hátralék nem maradt egy krajczár sem, sőt 330 frt tulfizetés mutatkozik. E számadatok élénk illusztrációját képezik egyrészt e megye kitünő adófizetési hajlamainak, másrészt pedig azon erélyes és lelkiismeretes felügyeletnek és ellenőrzésnek, melyet az adóügykezelés terén a csikmegyei kir. adófelügyelőség tanusít. Tudomásunk szerint az egész országban még csak egy megye van, mely Csikhoz adófizetés tekintetében hasonlítható. Az 1881. évi befizetés tekintetében kétségtelen, hogy Csikmegye fogja a legkedvezőbb eredményt fölmutatni. Bár csak a többi megyékben is hasonló eredmény mutatkoznék! Ugy bizonyára nem kellene az államnak deficizzel küzdeni és annak törlesztésére drága kamatokkal kölcsönöket fölvenni.

— **A Nagyváradon** állomásozó 51. sz. Heinrich gyalogezred és a klagenfurti b. Maroicsics nevét viselő 7. sz. gyalogezred parancsot kaptak, hogy készen várják Dalmáciába való elindulásukat.

— **A Kolozsvártn** állomásozó 62. gyalog serezed, melynek legénysége legnagyobb részben csiki és udvarhelyi megyei székely fiukból áll, f. hó 11-én kapta a parancsolatot, hogy tegye meg készülleteit a Bocsniába való áthelyezésre. Az indulás február első napjaira van kitűzve, de azon szokatlan hozzáadással, hogy korábban is készen álljon az ezred a netaláni elindulásra. Busuljak székely lányok!

— **Altörjén** már rég idő óta nem lehetett annyira menni az iskolaszékekkel, hogy a tanítóválasztást megéjtse. A közíg. bizottság egy tagot küldött ki a választás keresztülvitele végett, azonban ez sem vezetett

eredményre, mert az iskolaszéki tagok rendesen annyira leolvadtak, hogy mire a választásra került a dolog, a közíg. bizottsági kiküldött egyedül maradt. Mint értesültünk, ennek oka abban rejlett, hogy az iskolaszékeknek egy kedvezenz jelöltje volt, kit meg akartak várni, míg katonai kötelezettségének eleget tesz. A közíg. bizottság nem osztván az iskolaszék kedvezenz eszméjét, azt felfüggesztette és egyszersmind Solyom János közkedveltségű ifjút tanítónak kinevezte.

— **Felkérés** folytán kijelentjük, hogy a kézdívasárhelyi ifjuság a zenede által vasárnap tartandó hangverseny után tánczvigalmat fog rendezni, mit is a közönség tudomására hozunk.

— **Véres boszu.** Hilib községben 1881. november havában tűz ütén ki, mintegy 17 gazdának gazdasági épületei elégték. A nyomozat megindítván, egy Gál Simon nevezetű emberre esett a gyanú, ki is tettét a bíróság előtt bevallotta, azonban azt állítá, hogy édes anyja unszolására követte el a tettet, kinek az elégett gazdák között ellenségei valának. Gál Simon anyjával szembesítettén, vallomását részben visszavonta, azt állítván, hogy anyjának semmi része sincs a dologban, a tettet saját akaratából követte el, ennél fogva a bíróság az anyát felmenté, Gál Simont pedig 12 évi börtönnre ítélte. A közvélemény azután sem szűnt meg az anyát mint bünszerzőt vádolni, jóllehet az a bíróság előtt fel lett mentve. Mult szombatn éjszaka ismeretlen tettesek rá törtek a gyanúsított nőre, az ablak rostélyokat kifeszeggették s így a házba rontva, a nőt meggyilkolták s a szobában levő bútorokat összetörték. A közvélemény az elégetett gazdákat gyanúsítja a tett elkövetésével. A nyomozat megindított.

— **A csiksomlyói „Olvasó-kör“** december közepe táján tartotta meg második közgyűlését, mely örömmel vette tudomásul azt, hogy a kezdeményező év ohajtott sikerrel folyt le. E gyűlésen a tisztújítás megejtetén, annak eredménye a következő: megválasztott elnökké: Imecs F. Jákó, gymn. igazgató, t. főesperes; alelnökké: Miklósi József, kir. aljárásbíró; titkárrá: ifj. Dobay József, képezdei tanár; pénztárnokká: Paál Gábor; gazdája és könyvtárnokká Glósz Miksa, gymn. tanár. Választmányi tagok lettek: Éltés Elek, kir. tanfelügyelő; Fodor Ignác, ügyvéd; Paál István, kir. adófelügyelő; P. Lakatos Kornél, zárdafőnök; Móricz Gyula, Jakab Antal, Földes József és Pap András, tanárok. Az olvasó-kör tagjainak száma 40, a megrendelt lapoké 9. Nagyon díszesrendő azon társas buzgóság és áldozatkészség, melyet ezen olvasó-kör csekély számú derék tagjai egy ilyen hasznos egylet fenntartására fordítanak. Kiegészítő körülmény rájuk nézve, hogy a volt megyeházban lévő helyiséget a megyei törvényhatóság az új elnök körbejövésére ingyen volt szíves átengedni. Ezen helyiségben szokta a jótékony nőegylet is fillérestéyleit megtartani. X.

— **Az idei fedeztetési idényre** az állami mentelepeken összesen 1873 mén áll rendelkezésre. A s-szentgyörgyi teleposztályra, mely Csik, Háromszék és Udvarhely megyék területét foglalja magában, 107 drb. mén osztatik be, összesen 20 fedeztetési állomás-

gal s a tört kiragadva Leonora kebléből, kétszer egymásután a gaz nő szívébe meritém.

Leonorát a ház előtt elterülő kis ligetben eltemetém, nagynénje holt testét ott hagyám, s hogy még nyoma se maradjon ez átkozott helynek, a kastélyt felgyújtottam. Az égő ház világa mellett távozám, mint félőrült.

Ismét két év mult el, míg Rádit, a másik czinkost is feltalálhatám. Ugyanazon törrel öltem meg, mely Leonora nemes szívét átfúrta. A boszuállás műve ezzel be lett fejezve s én visszatartam a kastélyba, hogy még egyszer megnézzem Leonora sírját. Nem is tudtam többé elválni e helytől. Itt akartam az ő hamvai mellett élni s ha meghalok, mellette pihenni.

Eddig tartott a napló. Mélyen felsohajtván tekinték e szerencsétlen emberre, kinek annyit kelle szenvednie életében. Ott feküdt mereven, mozdulatlanul. Meg volt halva.

Kívánságát teljesítém. Leonora mellé temetém s aztán e szomorú élet-dráma által mélyen meghatva, távozám e szomorú kastélyból.

ra. A fedező méneknek az egyes községekbe leendő szétosztása folyó január hó 16-án fog megtörténni S.-Sztgyörgyön.

Szerkesztői izenetek.

Kászoni A. Ernő. N.-Szombat. Igért közleményeihez csak akkor szólhatunk, ha előbb látjuk őket. Egyébiránt „költségi munkálatokkal úgy kötött mint kötetlen beszédben” nagyon keveset tudunk segíteni a székelyeken. Itt nagyon hálátlan tér kínálkozik arra, hogy „szülőföldén folytatthassa további költői működését.” Különben szeretnénk látni azokból a „költségi munkálatokból.

B. L. Cs.-Szt.-Miklós. Igéretét feljegyeztük. Fogadja viszont üdvözlötünket!

Kíváncsinak. Illetőnek arczképével nem rendelkezünk. Azonban, miután látjuk, hogy ily nagy az érdeklődés, felfogjuk szólítani, hogy adja ki nyomtatásba. Akkor fognak igazán örülni neki, ha nyomtatásban látják.

Magy. kir. államvasutak.

Keleti vonal.

MENETREND.

Érvényes 1881. május 15-től.

PREDEAL-NAGYVÁRAD.

Állomások		Gyors-vonat 1.	Személy-vonat 3.
Bukarest	Indul	8.15	6.30
Predeal	"	1.09	4.53
Tömös	"	1.33	1.21
Brassó	(Erk. Ind.)	2.06	6.13
Földvár	(Ind.)	2.16	6.52
Ápáca	"	2.44	7.23
Kőpecz	"	3.03	7.43
Alsó-Rákos	"		8.13
Héjasfalva	"	3.54	10.15
Segesvár	vendéglő (Erk. Ind.)	5.07	10.32
Medgyes	Ind.	5.12	10.52
		6.01	12.06
Kapus	(Elágazás N.-Sze- vendéglő) Erk. Ind.	6.13	12.24
	(benfelé)	6.31	12.30
Tövis	(Elágazás Gy.-Fehér- vendéglő) Erk. Ind.	7.30	2.06
	(várfelé)	7.37	2.26
Kocsárd	(Elágazás M.-Vásár- vendéglő) Erk. Indul	8.18	3.24
	(helyfelé)	8.23	3.34
Kolozsvár	vendéglő (Erk. Indul)	10.07	5.59
		10.17	6.24
Nagyvárad	vendéglő (Erk. Indul)	1.45	11.04
		1.50	11.25
Budapest	Érkezik	7.30	8.45

A vastagabb keretbe nyomtatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig számított éjjeli időt jelentik.

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre,

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.

PIACZI ÁRAK.

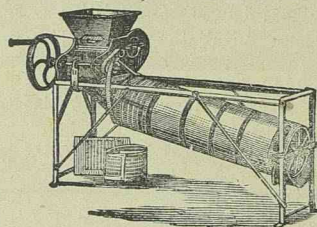
		K.-Vásárhely január 12.	
		frt	kr
Hectoliter	Buza (tisza)) legszebb	8	—
	Buza (tisza)) közepes	7	60
	Buza (tisza)) gyöngébb		
	Buza (vegyes)	7	—
	Rozs) legszebb	4	80
	Rozs) közepes		
	Árpa) legszebb	4	20
	Árpa) közepes		
	Zab) legszebb	2	80
	Zab) közepes		
Kilógramm	Törökbuza	4	60
	Kása	12	
	Borsó	7	
	Lenese	10	
	Fuszulyka	5	—
	Lenmag		—
	Burgonya	1	50
	Marhahús		36
	Disznóhús		40
	Juhhús		24
	Faggyu		32

Minden kiállításon az első érdeméremmel kitüntetve.

Ezüstérem. Páris 1878.

Ada, máj. 1-én 1881. aranyérem.

Zala-Egerszeg, május 2-án 1881. Első díj.

28—30

Brogle J. és Müller

gép- és rostalemez-gyára B.-Pesten

(A Margit-hid közelében.)

Készít **trieuröket** (konkolyválasztó) t különféle nagyságban.

Trieur hengereket malmok számára,

Koptatókat,

Szelelő rostákat,

Szitákat és rostákat cséplőgépek számára.

Hirdetmény.

A szárazpataki róm. kath. egyháztanács köz-tudomásra hozza, hogy megromladozott templo-mának általános kijavitása szükségeltetvén, az folyó hó 18-án délelőtt 9 órakor a község házá-nál árlejtés útján ki fog adatni.

Az árlejtők részéről 50 forint bánatpénz teendő le. Szárazpatakon, 1882. január 13.

Rápolthy Ferencz,
egyháztanácsi elnök.